

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I lov nr. 828 af 19. december 1989, som ændret ved lov nr. 1137 af 21. december 1994, om støtte til danske investeringer i Østlandene, kan udenrigsministeren inden for en nuværende beløbsramme af 2 mia. kr. give garanti til danske virksomheder mod tab, der alene skyldes politiske forhold i forbindelse med direkte nyinvesteringer og hermed ligestillede lån. Investeringen skal ske i et østland, der er blandt de lande, hvor der reelt er tale om en politisk og økonomisk reformproces. Listen er sammenfaldende med de lande, der er omfattet af IØ-fonden. Investeringsgarantiordningen er et vigtigt led i den danske bistand til østlandene. Rammen blev i 1994 øget fra 1 mia. kr. til 2 mia. kr. som følge af forøget efterspørgsel fra dansk erhvervsliv efter garantier. En yderligere forøgelse af rammen skønnes at være nødvendig for at kunne leve op til den interesse, som dansk erhvervsliv har for investeringer i østlandene, og for fortsat at have tilstrækkelige muligheder for gennem investeringsgarantistillelse at støtte østlandenes bestræbelser på fremme af deres industrialiseringsproces og øvrige økonomiske og samfundsmæssige udvikling.

Garantiansvaret omfatter dels policer for investeringer, der er foretaget, dels tilsagn baseret på imødekomne ansøgninger. Tilsagn omsættes først til policer, når investeringen er foretaget. Det bemærkes, at tilsagn (men ikke policer) kan tilbagekaldes, idet de gives med forbehold for væsentlige ændringer i forudsætningerne.

Det samlede garantiansvar er p.t. fordelt på 30 udstedte policer og 2 tillægspolicer fordelt på følgende lande: Estland; Letland, Litauen, Moldova, Polen, Rusland og Ungarn samt 19 tilsagn fordelt på følgende lande: Estland, Kroatien, Litauen og Rusland. Beløbsrammen er pr. 3. september 1998 udnyttet som følger:

Udstedte policer: Investeringsbeløb + udbytte	1.210,0 mio. kr.
Afgivne tilsagn: Investeringsbeløb + udbytte	<u>748,0 mio. kr.</u>
Samlet garantiansvar	<u>1.958,0 mio. kr.</u>

Der resterer således ca. 42 mio. kr. som ubenyttede midler inden for rammen. Det skal sammenholdes med, at der i 1997 alene blev modtaget ansøgninger om investeringsgaranti for et samlet beløb af 838 mio. kr. Erfaringsvis udnyttes kun mellem halvdelen og tredjedele af de afgivne tilsagn. I praksis vil rådighedsbeløbet derfor kunne være større. I takt med at ikke-udnyttede tilsagn evt. bortfalder, vil rådighedsbeløbet således kunne vokse med 300 – 500 mio. kr.

Beløbsrammen, inden for hvilken, der kan gives garanti til virksomheder, som er hjemmehørende i Danmark, mod tab i forbindelse med direkte nyinvesteringer i østlandene og hermed ligestillede lån som følge af politiske risici, foreslås hævet fra 2 mia. kr. til 3,5 mia. kr. Med en forøgelse i denne størrelsesorden skønnes ordningen at kunne fortsætte sin virksomhed i yderligere 2-3 år.

Det forventes, at tendensen til vækst i antallet af ansøgninger og ikke mindst størrelsen af disse vil fortsætte. En væsentlig forhøjelse af rammen skønnes derfor at være nødvendig for at kunne leve op til den interesse, som dansk erhvervsliv har for investeringer i østlandene, og for fortsat at have tilstrækkelige muligheder for gennem investeringsgarantistillelse at støtte østlandenes bestræbelser på fremme af deres industrialiseringsproces og øvrige økonomiske og samfundsmæssige udvikling.

Det er fortsat i dansk interesse på langt sigt at fremme danske investeringer i Central- og Østeuropa og SNG-området. Selvom den geografiske tyngde i ordningen er flyttet mod øst, dokumenterer erhvervslivets efterspørgsel efter ordningen, at der samlet er et større behov for ordningen end ved dens oprettelse.